

ת"פ 29593/04/21 - מדינת ישראל נגד עזמי אבו גוש

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 29593-04-21 מדינת ישראל נ' אבו גוש

בפני בעניין:	כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד אביה מיטלמן
נגד הנאשם		עזמי אבו גוש ע"י ב"כ עוה"ד אורי בן נתן

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירת אי מניעת פשע.

במועד הרלוונטי לכתב האישום, הועסק הנאשם כנהג משאית בחברת "מילניום".

ביום 24.2.20, בשעה 05:43 הגיע הנאשם למקום עבודתו באזור תעשייה הר-טוב ונכנס אל תוך משאית מערבול בטון (להלן: "משאית 1") שבבעלות החברה, ואשר בשגרה, הוא עבד עליה כנהג. הנאשם התניע את המשאית ויצא ממנה כשהוא מותיר אותה מונעת, וכשבתוכה מצוי מפתח למשאית מערבול בטון נוספת (להלן: "משאית 2"), גם היא בבעלות החברה. כן השאיר הנאשם בתוך המשאית 1 מסמכים מזהים שלו ונסע ברכב פרטי אל מחוץ לאזור, למשך פרק זמן של מעל לשעה.

בשעה 6:02 ניגשו אחרים שזהותם לא ידועה לשתי המשאיות ובשעה 6:07, התניעו את משאית 2 באמצעות המפתח שהיה במשאית 1 ותוך שעשו שימוש במספר תעודת הזהות של הנאשם ובקוד ההנעה של המשאית 2, יצאו עם שתי המשאיות משטח המפעל והסיעו אותן לחברון.

במהלך אותו יום, משאית 1 נתפסה באזור חברון כשגלגליה מחוסרי אוויר ולא ניתן לנסוע בה וכן, נתפס מערבול הבטון של משאית 2 גם הוא באזור חברון.

על פי האמור בעובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם ידע או, למצער, היה עליו לדעת, כי אחרים זוממים לעשות מעשה פשע, ולא נקט בכל האמצעים הסבירים כדי למנוע את עשייתו או את השלמתו.

2. תחילה הנאשם כפר בעובדות כתב האישום המקורי, שייחסו לו עבירות קשירת קשר לביצוע פשע וגניבת רכב, והתיק נקבע לשמיעת ראיות. ואולם, ביום הדיון שנקבע לשמיעת הראיות הצדדים הציגו הסדר דינוני, שבמסגרתו כתב האישום תוקן, הנאשם הודה בביצוע העבירה שיוחסה לו והורשע. לעניין העונש הוסכם כי המאשימה תבקש לגזור על הנאשם שלושה חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו בעבודות שירות וענישה נלווית

ואילו ההגנה תבקש לגזור על הנאשם שירות לתועלת הציבור ועונשים נלווים.

3. המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין מאסר מותנה ושנת מאסר בפועל, וביקשה לגזור על הנאשם שלושה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה. עוד ביקשה המאשימה כי אם בית המשפט יקבל את עתירת ההגנה ויגזור על הנאשם עונש של שירות לתועלת הציבור, היקף השעות לא יפחת מ-300.

בטיעוניה הדגישה המאשימה את הערכים המוגנים באמצעות העבירה, את עוצמת ההתרשלות של הנאשם באירוע, את הנזק שנגרם למעסיקתו ואת עברו הפלילי של הנאשם.

4. ב"כ הנאשם ביקש לגזור על הנאשם עונש של שירות לתועלת הציבור, מאסר מותנה והציע תשלום קנס או פיצוי, אם ייגזר העונש שהוצע על ידו. ב"כ הנאשם טען, כי עברו הפלילי של הנאשם כולל הרשעה אחת בלבד שהתיישנה, בעבירה שבוצעה לפני כעשור שנים כשהנאשם היה קטין כבן 17.

בטיעוניה תיאר ב"כ הנאשם כי הנאשם הוא צעיר העומד להינשא בקרוב, מנהל אורח חיים נורמטיבי, לקח אחריות על מעשיו וחסך זמן שיפוטי. עוד הדגיש ב"כ הנאשם את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה ואת העובדה כי בזמן שחלף לא נרשמו לחובת הנאשמים עבירות נוספות. ב"כ הנאשם הדגיש את התיקון הדרסטי שנעשה בכתב האישום במסגרת הסדר הטיעון, וטען כי הדבר נבע ממחדלי חקירה משמעותיים שנתגלו בתיק.

ב"כ הנאשם תמך טיעוניה בפסיקה וצירף מכתב המלצה ממעסיקו הנוכחי של הנאשם, שבו מתואר כי הנאשם עובד בחברה מזה כשנתיים, וכי הוא עובד מסור, חרוץ, ישר, בעל כישורים חברתיים ומוסר עבודה גבוה.

5. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על האירוע ותיאר כי הפיק ממנו לקח.

מתחם העונש ההולם

6. עבירת אי מניעת פשע, שהעונש המרבי הקבוע לצידה הוא שנתיים מאסר, היא עבירה כללית, החולשת על מגוון גדול של תרחישים. תכליתה העיקרית היא למנוע ביצוע עבירות והיא מהווה הגנה עקיפה על שלטון החוק והסדר הציבורי, ונועדה לצמצם את הנזק לציבור שנגרם כתוצאה מביצוע עבירות.

7. מובן כי משעה שמדובר בעבירה שהיסוד ההתנהגותי שלה הוא מחדל, קשה לשוח בעניינו של הנאשם במונחי תכנון מוקדם. עם זאת יש לומר, כי מידת התרשלותו של הנאשם במהלך האירוע - הנעת אחת המשאיות, הותרת המפתחות של המשאית הנוספת ומסמכי הזיהוי שלו בתוך המשאית הראשונה, והותרתן של שתי המשאיות ושל מסמכי הזיהוי והמפתחות ללא כל שמירה לאורך שעה ארוכה - הייתה גבוהה מאד וכללה יסוד התנהגותי משמעותי, המתקרב עד מאד לדרגת סיוע לביצוע עבירה.

לא זו בלבד שהנאשם לא מנע את גניבת המשאיות, אלא שהוא נקט בפעולות משל עצמו שאפשרו את מעשי גניבת

המשאיות והקלו עליהם.

8. בכתב האישום המתוקן שבו הודה הנאשם נכתב כי הנאשם "**ידע או למצער היה עליו לדעת כי האחרים זוממים לעשות מעשה פשע...**" (סעיף 5 לכתב האישום המתוקן; ההדגשה אינה במקור).

עם זאת, משעה שהסכמת הצדדים במסגרת הסדר הטיעון כללה הסכמה להרשעתו של הנאשם בעבירה לפי סעיף 262 לחוק העונשין, לא ניתן לייחס לו יסוד נפשי של רשלנות, שכן היסוד הנפשי הנדרש בעבירה זו הוא יסוד נפשי של מודעות ואף למעלה מכך. ראו בעניין זה דבריו של כב' השופט ריבלין בע"פ 3417/99 הר-שפי נ' מדינת ישראל (פ"ד נה(2) 735):

"...לתיבות 'מי שידע' שבהוראת סעיף 262 שני פנים, וכי טמון בהן לא רק יסוד נפשי של מודעות כי אם גם יסוד עובדתי של ידיעה, ויסוד זה האחרון מטבעו אינו סובל פחות מידיעה של ממש."

9. בעקבות מעשיו ומחדלו של הנאשם נגנבו שתי משאיות ששווין רב מאד, ורק אחת מהן וחלק נוסף של האחרת נמצאו והוחזרו לבעליהן. הנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירה הוא נזק ממוני בלבד, אך מדובר בנזק גדול ומשמעותי.

10. שקלתי את העובדה כי מבין כל הצדדים הקשורים לביצוע העבירה של גניבת המשאיות, הנאשם הוא היחיד שנתפס ונותן את הדין על מעשיו.

11. בשל היקפם הרחב של המקרים שבהם נאכפה עבירת אי מניעת פשע, וסוגי הנזק השונים שנגרמו בכל מקרה, יש קושי להתייחס לפסיקה הנוהגת, ומכל מקום יש לומר כי השימוש בעבירה זו אינו שכיח.

12. מתחם העונש ההולם את מעשיו ומחדלו של הנאשם הוא בין מאסר מותנה לצד קנס ופיצוי לנפגעי העבירה למספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי.

לא ניתן לומר כי הנאשם הפיק תועלת כלכלית כלשהי כתוצאה מביצוע העבירה, ואולם משעה שמחדלו גרם נזק כספי גדול, ישנה חשיבות להטלת עונש הכולל גם רכיב כספי משמעותי, שיגלם בתוכו מסר שיעודד את הציבור למנוע פשעים כשנודע להם על כוונה לבצע כאלה.

העונש המתאים לנאשם

13. לנאשם, שהוא צעיר כבן 27, הרשעה קודמת שהתיישנה בשנת 2020 בעבירות שוד בנסיבות מחמירות וסיוע לשוד בנסיבות מחמירות. בגין עבירות אלה נידון, בשנת 2014 על ידי בית המשפט המחוזי לנוער, לעונש של שמונה- עשר חודשי מאסר בפועל ועונשים נוספים. אמנם מאז ביצוע העבירות הללו כחלף כעשור שנים, ואולם

בשים לב לכך שמדובר בשתי עבירות רכוש חמורות מאד, עברו הפלילי של הנאשם הוא בעל משקל של ממש בקביעת עונשו.

14. הנאשם אמנם הודה בביצוע העבירה במקרה דנן וקיבל אחריות על מעשיו. עם זאת קשה לייחס לזכותו חיסכון בזמן שיפוטי. כתב האישום הוגש ביום 12.4.21, ואולם הדיון נדחה שוב ושוב בשל בקשות דחייה של הנאשם והסנגורים שייצגו אותו לאורך ההליך.

בנוסף, הנאשם כפר תחילה בעבירה שיוחסה לו והתיק נקבע לשמיעת ראיות. הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן באה רק במועד שנקבע לשמיעת ראיות, דיון שהוקדש לו יום שלם ביומן בית המשפט והוזמנו אליו ארבעה-עשר עדים, שחלקם אף התייצבו בבית המשפט ובית המשפט נדרש לפסוק את הוצאות התייצבותם.

15. כפי שפורט לעיל, במסגרת הסדר הטיעון שנערך בין הצדדים, כתב האישום תוקן באופן משמעותי, וסעיף העבירה שונה מעבירות של קשירת קשר לעשות פשע וגניבת רכב, שהעונש המרבי הקבוע לצדן הוא שבע שנות מאסר, לעבירת אי מניעת פשע. נטען כי קשיים ראייתיים הם אלה שהובילו להסדר הטיעון שכלל הקלה מופלגת עם הנאשם בכל הנוגע לסעיף האישום. משעה שאמרותיהם של כל עדי התביעה הוגשו במסגרת תיק המוצגים שהוכן לקראת הדיון שנקבע לשמיעת הראיות, בית המשפט אינו נטול כל יכולת להעריך עוצמתה של טענה זו. טיעוני ב"כ הנאשם ביחס לקשיים הראייתיים הם בהחלט בעלי משקל, אך חלק מהם אין בו כדי לענות על התהיות שעלו לנוכח גרסאות הנאשם בחקירותיו במשטרה אל מול יתר הראיות שהוצגו. לפיכך, יינתן משקל מסוים לטענה בדבר קשיים ראייתיים, אך בד בבד יינתן משקל לעובדה כי האופן שבו תוקן כתב האישום מהווה אף הוא הקלה משמעותית ביותר שבה זכה הנאשם במסגרת הסדר הטיעון.

16. לנוכח האמור לעיל, יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם, אך לא בתחתית המתחם. בנסיבות העניין, עמדתה של המאשימה, שלפיה יש לגזור על הנאשם עונש של מאסר, גם אם קצר, בעבודות שירות, בהחלט מתקבלת על הדעת. עם זאת שקלתי את העובדה כי עונש מסוג זה עלול להוביל לפיטוריו של הנאשם מעבודתו ולהסיטו מן המגמה החיובית שבה הוא מנהל את חייו כעת. לפיכך מצאתי לגזור רכיב משמעותי של שירות לתועלת הציבור, שיאפשר לנאשם להמשיך בעבודתו, לצד ענישה מוחשית משמעותית של פיצוי לנפגעי העבירה (בין אם מדובר בחברה עצמה, ובין אם מדובר בחברת הביטוח שפיצתה אותה).

17. לפיכך, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 300 שעות שירות לתועלת הציבור בהתאם לתכנית שנקבעה על ידי שירות המבחן ביום 21.1.24.

ב. שמונה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה מסוג פשע לפי פרק י"א לחוק העונשין התשל"ז-1977.
עמוד 4

ג. חמישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה מסוג עוון לפי פרק י"א לחוק העונשין, למעט עבירה לפי סעיף 413 לחוק.

ד. פיצוי לנפגעת העבירה בסך 10,000 ₪. הפיצוי ישולם בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים, הראשון עד ליום 1.4.24 והבאים עד ל-1 בכל חודש עוקב. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד מלוא יתרת הפיצוי לפירעון מיידי.

18. המאשימה תודיע בתוך שבעה ימים מהיום זהות המוטב שלזכותו יש לשלם את הפיצוי.

19. על הנאשם לשלם את הפיצוי לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

· מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000

· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום)

20. הסברתי לנאשם את חובתו לשתף פעולה במילוי צו השירות לתועלת הציבור ואת האפשרויות העומדות בפני בית המשפט אם לא יעשה כן.

21. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן.

22. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י' אדר א' תשפ"ד, 19 פברואר 2024, בנוכחות הצדדים.

